

MINISTERSTWO

SPRAW WOJSKOWYCH

Dep. II. Licz. 4965/20. I. I.

Warszawa dn. 28/II. 1920 r.

2650/2

Do

KANCELARJI WOJSKOWEJ NACZ. PANSTWA

Przesyła się do wiadomości odpisy listów adresowanych do Ministra Bagrynowskiego, w których znajdują się kopje listów pisanych do Petlury przez Wasilko.

Szef Sekcji

Bojusz Alcedjutho

Kapitan.

Otrzymują:

Min. Spraw Zagr.
Kanc. Wojsk. Nacz. Państ.
Wiceminister S. Wojsk.
Biuro Prezyd.
Oddz. II. Nacz. Dow.

EILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

MACZYDNE I WYDZIELNO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

L. Dz. 2650, dnia 1/III 1920 r.

2 2
załqcz. Wydział.

57
203

2650
Bern, 2 lutego 1920 r.

Panie Ministrze. Otrzymałem /telegram Nr.964/ genne informacje Pana, rzeszłem zaraz telegraficznie do naszych misji w Paryżu, Londynie, Kopenhagę Helsingforsie, Berlinie, Rzymie i Wiedniu. List mój z 20.I. z Berlina do Pana Prezydenta Petlury i tegoż kopję do Ministra Lewickiego, rzeszłem jednocześnie przez kurjera rumuńskiego, który wyjechał 24.I. do Berlina. Proszę ewentualnie odszukać ich oraz rumuńskiego wojennego "attaché" w Warszawie.

Proszę Panie Ministrze postarać się, bym otrzymał odpowiedź na moje propozycje; oto one:

1. żebym formalnie otrzymał tytuł Naczelnika misji w Bernie, nie pobierając tam żadnego wynagrodzenia
2. żeby zastępcą moim w Bernie i kierującym poselstwem został p. Szulgin, którego będę popierał w sprawowaniu urzędu oraz wezmę na siebie całkowitą odpowiedzialność za prowadzenie przez niego, poselstwa.
3. gotów jestem objąć posadę daną mi dekretem ministra Mazepy, w Kamiencu nr.3791 z dnia 16 listopada 19. w Berlinie, o ile nie przeznacz-ydła mnie innej zakordenem, ale muszę otrzymać upoważnienie wzięcia ze sobą terażniejszego zastępcy Lewickiego, wraz z całym personelem.

m.p. Wasilko

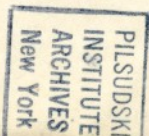
Kopja listu
do
Petlury

Berlin.20.I.1920 r.

Panie Prezydencie. Oba listy Pana Prezydenta otrzymałem przez Jeremja Matuszenkę. Za cenę i miarodajne informacje dziękuję.

28. grudnia przedstawiłem szczegółowo Ministrowi Lewickiemu przyczyny, dla których przyjąłem stanowisko w Berlinie. Oto 3 następujące:

1. Przekonanie, że uda mi się zwolnić od aresztowania około 400 milionów w Reichsbanku.
2. Oświadczenie miarodajnego czynnika niemieckiego Min. Spraw Zagr., iż sam fakt, że ja zajmuję to sta-

58
204

nowisko, będą uważały koła oficjalne, że moja osoba zapewni istnienie ukraińskiego rządu i nie zapraszają sprawy. /Biurokraci jak i wojskowe sfery zapomniały zupełnie o nieporozumieniach między nami/.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

3. Na dowód moich raportów z listopada co do możliwego niekorzystnego wpływu, jaki mógłby wyniknąć z mojej nominacji na koła Ententy, nie mogę w dalszym ciągu zważać na te posądenia, bo przekonany jestem, że tym razem czynniki miarodajne Ententy posiadają bardziej silne zaufanie do Pana - Panie Prezydencie odkąd pan zmienił swoje zasady odnośnie do Polaków.

Przypuszczałem, że dekrety były przygotowane przez premiera Mazepę, za Pana zgodą, teraz jednak nie mam żadnych uprzedzeń, co do przyjęcia przeze mnie berlińskiego poselstwa - tym bardziej, że ze względu na powyższe argumenty pierwszy i drugi, mam nadzieję, że moja praca przyniesie korzyść. Z listu Pana z 5-go miesiąca dowiaduję się, że dekrety były przygotowane bez porozumienia się z Panem, wobec czego moja nominacja w Berlinie nietylko formalnie, ale i w rzeczywistości nie istnieje. Wskazując na powyższe moje wyliczone argumenty, muszę panu pozostawić postanowienie co do mojej osoby.

W Bernie działalność moja jest niemożliwa, gdyż nie mogę przy takiej niższej waluty egzystować, chętnie jednak służę do usług tak długo dopóki na czele państwa stoi pan obdarzając mnie swoim zaufaniem. Donoszą mi również, że w Rzymie myślą o zmianach sądząc po tem, co mi powiedział poseł włoski w Bernie, uważam p. Antonowicza odpowiedniego na to stanowisko. Gdyby nastąpiło jego mianowanie jestem pewien, że obowiązki swe wypełni tak, by pana zadowolnić. Był tu u nas Lewicki, który z poruczenia b. premiera Zach. Ukr. Republiki p. ~~XX~~ Gołubowicza, mówił o porozumieniach z Wielką Ukrainą, lecz sto-

59
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ją na przeszkodzie pertraktacji z Polakami.

POŻĄDANE JEST BY POLACY NARESZCIE WYPOWIEDZIELI SIE LOJALNIE CO DO WSCHODNIEJ GALICJI NA PODSTAWIE PARYSKIEJ KONFERENCJI. O ile by pan Panie Prezydencie postanowił co do mojej osoby w sprawie Berlina, to niezbędnem jest, aby dekret został podpisany przez pana Ministra Spraw Zagr. W przeciwnym bowiem razie podtrzymuję swą propozycję co do Matiuszenki, gdyż on jest również kandydatem na Berlin i trzeba dekret wystosować na jego imię.

m.p. Wasilko.

Między innymi w listach znajdują się wycinki z gazet francuskich Petlura przeciwko blokadzie ukraińskiej.

/ "L'Humanite" 27.1./

Donoszą z Wiednia:

Bazylea, 25 stycznia 1920 r

W imię rządu ukraińskiego Petlury i ministrowie Solsky i Bezpałko zaadresowali pilną odezwę do Rady Najwyższej w Paryżu, prosząc o zniesienie blokady przynajmniej dla medykamentów i artykułów sanitarnych, by móc zwalczać okropną epidemię cholery i tyfusu.

ooooooooooooo000000000oooooooooooooooooooo

/ "Journal de Geneve" /

12.II.

Bolszewicy w Odesie,

Radjodepesza z Moskwy odebrana w Londynie potwierdza, że Czerwona Armja weszła w sobotę rano do Odesy. Gorący opór przeciwstawia się. Na ulicach artylerja działała; prawdziwi galicjanie, którzy byli przedtem u Petlury wzięli udział w walce przeciwko bolszewikom. Radio podaje: ostatnio nieprzyjaciele bombardowali miasto i komunistów. Olbrzymia zdobycz wojenna została schwycona, której inwentarz jest w stanie obrachunku.

